

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi 2017/576 sayılı kararı

Gerek mülga 47 ve gerekse yürürlükteki 6098 sayılı TBK'nun 56. maddesinde hakimin bir kimsenin bedensel bütünlüğünün zedelenmesi durumunda, olayın özelliklerini göz önünde tutarak, ölenin yakınlarına da manevi tazminat olarak uygun bir miktar paranın ödenmesine karar verebileceği öngörülmüştür. Hakimin manevi zarar adı ile ölenin yakınlarına verilmesine karar vereceği para tutarı adalete uygun olmalıdır.

Hükmedilecek bu para, zarara uğrayanda manevi huzuru doğurmayı gerçekleştirecek tazminata benzer bir fonksiyonu olan özgün bir nitelik taşır. Bir ceza olmadığı gibi, mamelek hukukuna ilişkin zararın karşılanması da amaç edinmemiştir. O halde, bu tazminatın sınırı onun amacına göre belirlenmelidir. Takdir edilecek miktar, mevcut halde elde edilmek istenilen tatmin Duygusunun etkisine ulaşmak için gerekli olan kadar olmalıdır. 26.06.1966 günlü ve 7/7 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı'nın gerekçesinde takdir olunacak manevi tazminatın tutarını etkileyecek özel hal ve şartlar da açıkça gösterilmiştir. Bunlar her olaya göre değişebileceğinden hakim bu konuda takdir hakkını kullanırken ona etkili olan nedenleri de karar yerinde objektif ölçülere göre isabetli bir biçimde göstermelidir.

Manevi tazminatın tutarını belirleme görevi hakimin takdirine bırakılmış ise de hükmedilen tutarın uğranılan manevi zararlarla orantılı, duyulan üzüntüyü hafifletici olması gerekir.

Hakimin bu takdir hakkını kullanırken, ülkenin ekonomik koşulları tarafların sosyal ve ekonomik durumları paranın satın alma gücü, tarafların kusur durumu olayın ağırlığı olay tarihi gibi özellikleri göz önünde tutması, bunun yanında olayın işverenin işçi sağlığı ve güvenliği önlemlerini yeterince alınmamasından kaynaklandığı da gözetilerek gelişen hukuktaki yaklaşıma da uygun olarak tatmin duygusu yanında caydırıcılık uyandıran oranda manevi tazminat takdir edilmesi gerektiği açıkça ortadadır (HGK 23.06.2004, 13/291-370). Bu ilkeler gözetildiğinde, davacılar yararına hükmedilen 10.000,00'er TL manevi tazminatlar ayrı ayrı azdır.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi 2015/20735 sayılı kararı

Davacı, iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir. Mahkemece, kurumca kazanın iş kazası kabul edilmesi nedeniyle maddi tazminat talebi hakkında karar verilmesine yer olmadığına, manevi tazminat talebinin ise kısmen kabulü ile 15.000 TL manevi tazminatın davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir. Dosyadaki kayıt ve belgelerin incelenmesinden; SGK Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından olayın iş kazası olduğunun tespit edildiği, davacı sigortalının sürekli iş göremezlik oranının % 3 olduğu, hükme esas bilirkişi kusur raporunda olayın meydana gelmesinde, davalı işverenin % 75 davacının % 25 oranında kusurlu olduklarının, belirtildiği anlaşılmaktadır. Davacı yararına hükmedilen 15.000,00 TL manevi tazminatın fazla olduğu ortadadır. O halde, davalının bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul olunmalı ve hüküm bozulmalıdır.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi 2015/19406 sayılı kararı

Dava 05.11.2008 tarihinde meydana gelen iş kazası sonucu bakıma muhtaç % 100 oranında sürekli iş göremezliğe uğrayan sigortalının maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir. Mahkemece maddi tazminat isteminin kabulüne, manevi tazminat isteminin ise kısmen kabulüne karar verilmişse de manevi tazminatın takdirinde yanılığa düşüldüğü, manevi tazminatın fazla takdir

edildiği anlaşılmaktadır. Davacının iř kazası sonucu bakıma muhtaç %100 oranında sürekli iř göremezliğe uğradığı olayda davacının %20, davalı işverenin % 80 oranında kusurlu olduğu dosya içeriğinden anlaşılmaktadır. Hakimin bu takdir hakkını kullanırken, ülkenin ekonomik koşulları tarafların sosyal ve ekonomik durumları paranın satın alma gücü, tarafların kusur durumu olayın ağırlığı davacının sürekli iř göremezlik oranı, işçinin yaşı, olay tarihi gibi özellikleri göz önünde tutması, hükmedilecek tutarın manevi tatmin duygusu yanında caydırıcılık uyandıran oranda olması gerektiği de söz götürmez. Bu ilkeler gözetildiğinde davacı yararına hüküm altına alınan 220.000,00-TL manevi tazminatın fazla olduğu açıkça belli olmaktadır. Mahkemece yukarıda açıklanan maddi ve hukuksal olgular dikkate alınmadan, manevi tazminatın takdirinde yanılığa düşölerek ve özellikle manevi tazminatın fazla takdiri suretiyle yazılı şekilde hüküm kurması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.